

Borghjerg: Den højtærede Finansminister udtalte sin Glæde over, at man lagde saa stærk Vægt paa den i 1908 foretagne Nedsættelse af Kultolden. Han nævnede ikke nærmere, hvad han forstod ved „man”, men det var i Almindelighed, saadan maatte man opfatte det. Jeg maa da sige, at for Socialdemokratiet og for mig som dets Ordfører i den Sag i 1908 og som Medlem af Toldudvalget er den Stilling, vi nu indtage gennem vore Finansudvalgsmedlemmer, ikke noget nyt, og det er heller ikke noget, der kan forundre eller overraske den højtærede Finansminister. Den højtærede Finansminister ved bedre end nogen anden, hvor megen Vægt vi netop fra vor Side i 1908, ikke mindst i Toldudvalget og i dets Underudvalg, lagde paa Kultoldens foreløbige Nedsættelse og fuldstændige Afskaffelse efter 4 Aars Forløb. Den højtærede Minister nikker nu og erkender altsaa, at der fra vor Side ikke er sket nogen Forandring i saa Henseende. Det var et af de bedste Punkter paa Toldloven af 1908, det var et af dem, vi fra vor Side lagde allermest Vægt paa, at vi dog i Løbet af 4 Aar kunde komme helt bort fra Kultolden, som er en fuldstændig sindssvag Told. Det er en Told, der ikke kan forsvares paa nogen Maade. Det er en Told paa Produktionen, og en Told paa Produktionen er dog den værste af al Told. Den fordyrer ikke blot Forbruget, men ogsaa selve Produktionen. Det er ikke blot en Told paa Industrien, men det er gennem hele den industrielle Udvikling ogsaa i høj Grad en Told paa Landbruget; paa hele den Udvikling, der har fundet Sted med Slagterier, Mejerier, Damp-tærskning, hvor der i stadig stigende Grad anvendes Maskiner, som kræve Kul, paa den Udvikling er det en hemmende Told. Det er en Told paa Hjemmene, paa de allerfattigste. Det er en Told paa dem, der fryse. Sulten er slem, Kulden er endnu værre, men naar Kulden følger sig til Sulten, er det det værste af alt; Kultolden er en forøget Byrde paa de frysende. Det er altsaa omtrent den urimeligste Told af al Told. I en Tid, hvor Kullene ere Nerven i al industriel og snart ogsaa al agrarisk Virksomhed, i hele vor økonomiske Virksomhed, hvor Kullene ere Ilden, Blusset under Maskiner. — hvis Blusset slukkes, standser Virksomheden —, og i et Land, der ikke har Kul, men maa indføre dem fra fremmede Lande for overhovedet at holde hele vort økonomiske Maskineri i Orden, der er det fuldkommen vanvittigt

at lægge Told paa dette Produkt. Derfor glædede det ogsaa Socialdemokratiet i saa høj Grad i 1908, at vi straks kom af med $\frac{2}{3}$ af denne Told og i Løbet af 4 Aar kom fuldstændig bort fra den. At man nu vil opretholde den yderligere i 4 Aar — det bliver for øvrigt 5 Aar: fra Begyndelsen af 1913 til Udgangen af 1917 —, altsaa opretholde en Told paa omtrent 1 Mill. Kr. aarlig, det er i Virkeligheden at paalægge den danske Befolkning, Landbruget og Industrien, Producenterne og Forbrugerne, altsaa ganske vist de rigeste af Aktieselskaberne, som det ærede Medlem for Horsens Landkreds (P. Th. Nielsen) sagde, men derigennem ogsaa de Folk, som skulle købe disse Aktieselskabers Varer, der blive fordyrede derigennem, altsaa ogsaa de allerfattigste, en Told paa ca. 5 Mill. Kr. Vi Socialdemokrater lagde under Toldforhandlingerne den største Vægt paa for visse store Posters Vedkommende netop at komme helt bort fra Tolden, thi kommer man helt bort fra den, vindes der mere end selve Tolden. Beholde vi nu Kultolden i de 5 Aar til, her er Tale om, og derigennem altsaa til en vis Grad bane Vej for, at den fremdeles kan bevares — det vil jo være lettere i 1917 at bevare den fremdeles, naar vi her gaa med til at sige, at vi efter at have vedtaget dens Bortfalden i 1913 dog kunne bevare den i 5 Aar; det er altsaa en Forberedelse til en mindre frisindet Toldreform i 1917 end den, vi fik i 1908 —, er det ikke blot de 5 Mill. Kr. i indirekte Skat, der her er Tale om, men ogsaa al den Ulejlighed og alle de Omkostninger, som overhovedet ere forbundne med Toldopkrævning og Toldklarering. Det maa endelig ikke glemmes, at naar vi i 1913 komme af med den sidste Trediedel, komme vi bort fra alt det, der hedder Toldbehandling, Toldklarering og Toldopkrævning med Hensyn til Kul. For Industri og Landbrug, for Producenter og Forbrugere er det en Vinding, som man ikke maa undervurdere. Derfor er det i Virkeligheden mere end selve Toldbeløbet, det her drejer sig om.

Vi fra vor Side ere altsaa i nøje Overensstemmelse med vor Holdning i 1908, naar vi nu modsætte os denne Ændring. Dette, at Kultolden den Gang blev endelig afskaffet fra 1913, var en af Grundene til, at vi kunde stemme for og stemte for Toldloven i 1908. Den tilfredsstillende os langt fra; lige saa lidt som den tilfredsstillende de Radikale, lige saa lidt tilfredsstillende den os. Vi havde stillet Forslag om langt videregaaende Nedsættelser baade af Be-